

TÜRKİYE'NİN

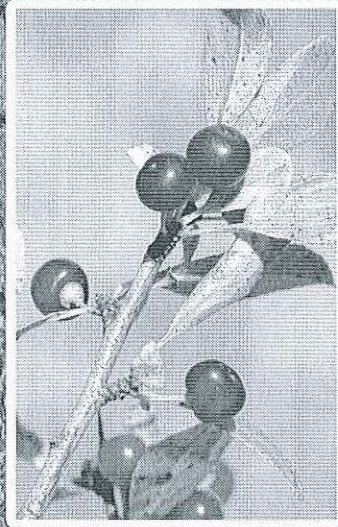
Doğal-Egzotik

AĞAÇ ve ÇALILARI

2

Angiospermiler
(H-Z)

Prof. Dr. Ünal AKKEMİK
Editör

II Angiospermiler (H-Z)

Editör

Prof. Dr. Ünal Akkemik

Bölüm Yazarları (Alfabetik sırayla)

Ali Kaya (Orman Mühendisi)

Barbaros Yaman (Bartın Ü. Orman Fak.)

Bilge Tunçkol (Bartın Ü. Meslek Y.okulu)

Dilek Oral (İstanbul Ü.Orman Fakültesi)

Emrah Yüksel (Artvin Çoruh Ü. Orman F.)

Galip Akaydın (Hacettepe Ü. Eğitim Fak.)

Gamze Tuttu (Ç.Karatekin Ü. Orman F.)

Gençay Akgül (N.H.Bektaş V.Ü. Fen Ed. F.)

Güven Aksu (Artvin Çoruh Ü. Orman F.)

H.Tuncay Güner (İst. Ü.Orman Fakültesi)

Halil Çakan (Çukurova Ü. Fen-Ed. Fak.)

Hatice Yılmaz (İstanbul Ü.Orman Fakültesi)

Hayal Akyıldırım (Art. Çoruh Ü. Orman F.)

Meral Avcı (İstanbul Ü. Edebiyat Fakültesi)

Mehmet Fırat (Van Y.Yıl Ü. Eğitim Fak.)

Mehtap Öztekin (İç Anadolu Orm. Arş. Enst.)

Necmi Aksoy (Düzce Ü. Orman Fakültesi)

Nesibe Köse (İstanbul Ü.Orman Fakültesi)

Neval G. Özkan (Düzce Ü. Orman Fakültesi)

Nihan Koçer (Düzce Ü. Orman Fakültesi)

Nurgül Karlıoğlu (İstanbul Ü.Orman Fakültesi)

Özgür Eminağaoğlu (Artv. Çoruh Ü. Orman F.)

Rüya Yılmaz (Orman Mühendisi)

Saime Başaran (Batı Akdeniz Orm. Arş. Enst.)

Salih Sercan Kanoğlu (N. Gökyiğit Botanik B.)

Serdar Aslan (Düzce Ü. Orman Fakültesi)

Şükran Kültür (İstanbul Ü. Eczacılık Fakültesi)

Tolga Ok (K.Maraş S.U. Orman Fakültesi)

Turgay Birtürk (Düzce Ü. Orman Fakültesi)

Ünal Akkemik (İstanbul Ü.Orman Fakültesi)

Viscum L. (Ökseotları)

Özgür Eminağaoğlu, Güven Aksu

Yarı parazit, herdem yeşil çalıdır. Ağaçların kalın ya da ince dalları ile gövdeleri üzerinde kümeler halinde yaşarlar. Yapraklar karşılıklı, paralel-damarlıdır. Çiçek kurulu simoz, çiçekler bir yerde toplanmıştır. Çiçek örtüsü tek sıralı, brahtelidir. Anter perigon yaprakların yüzeyine yapışık, çok sayıda gözeneklerle yarılmıştır. Meyve bir tohumlu üzüksü meyve durumunda, kalınca ve yapışkan tabakalıdır (Gökmen, 1977; Miller, 1982d).

***Viscum album* L.**

Ökseotu, Burç

Doğal

Yayılışı

Bütün Avrupa ve Kuzey Afrika'da yaygındır. Türkiye'nin kuzey ve kuzeybatısında, 300-2000 m yükseltilerde çeşitli ağaçlar üzerinde bulunur.

Botanik Özellikleri

Gövdeler dalı, 80 cm'ye kadar boyanabilir. Yapraklar 2,5 - 7 (-8) cm, ters yumurtamsı-dikdörtgen şeklinde, ucu az yuvarlak, 3-5 damarlıdır. Çiçekler, 3-5 çiçekli demet halinde sapsızdır. Çiçek örtüsü 4 parçalı; erkek çiçeklerde çevre yaprakları 4-5 mm, yumurtamsı, sivri; dişi çevre yaprakları 0,5 - 0,75 mm, üç köşeli, sivridir. Meyve ortalama 1 cm, beyaz veya sarı, küremsi veya armut şeklindedir. Çiçeklenme zamanı mart-haziran aylarıdır. *Viscum album* türü 3 alttüre ayrılmıştır. Bu alttürlere ilişkin tanı anahtarı aşağıdaki gibidir (Miller, 1982d):

1. Tohumlar genellikle üçgen şeklinde; meyve genellikle küremsi; yaprakların uzunluğu genişliğinin 4 katından daha az

..... *Viscum album* L. subsp. *album*

1. Tohumlar dikdörtgen, dışbükey-kenarlı; meyve genellikle armut şeklinde; yaprakların uzunluğu genişliğinin 4 katından daha fazla ya da az

2. Meyve sarı; yaprakların uzunluğu genişliğinin 4 katından daha fazla

..... *Viscum album* L. subsp. *austriacum* (Wiesb.) Vollmann

2. Meyve beyaz; yaprakların uzunluğu genişliğinin 4 katından daha az

..... *Viscum album* L. subsp. *abietis* (Wiesb.) Abromeit

Viscum album L.

Ökseotu, Burç

Alt türlerin yayılış alanları:

***Viscum album* L. subsp. *album*:** Güney Avrupa'da yaygındır. Türkiye'de Kuzey, Batı ve Güneybatı Anadolu'da; 300-1500 m yükseltilerde çeşitli dikotiledon ağaçlar üzerinde bulunur. Artvin ve İzmir'de *Malus sylvestris* üzerinde, Ankara'da *Pyrus communis* üzerinde, Kırklareli'nde *Carpinus* üzerinde, Bolu, Kastamonu, Çorum'da *Pyrus elaeagnifolia* üzerinde, Bilecik, Afyon ve Isparta'da meyveli ağaçlar üzerinde, Isparta'da *Amygdalus* üzerinde tespit edilmiştir.

***Viscum album* L. subsp. *abietis*:** Güney Avrupa'da yaygındır. Türkiye'de Kuzeybatı ve Güney Anadolu'da 1400-2000 m yükseltilerde *Abies* türleri üzerinde bulunur. Bolu ve Bursa'da *Abies nordmanniana* subsp. *bornmuelleriana* üzerinde, Antalya, İçel, Adana ve Hatay'da *Abies cilicica* üzerinde tespit edilmiştir.

***Viscum album* L. subsp. *austriacum*:** Güney Avrupa Rusya, Gürcistan ve Ermenistan'da yaygındır. Türkiye'de Kuzey, Orta ve Güney Anadolu'da 600-1600 m yükseltilerde *Pinus* türleri üzerinde bulunur. Artvin, Ankara, Samsun ve Yozgat'ta *Pinus sylvestris* üzerinde, Kütahya ve Denizli'de *Pinus nigra* üzerinde, Adana'da *Pinus halepensis* üzerinde yayılış gösterir.

